DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ PARLAMENT

P9_TA(2021)0383

Směřování politických vztahů mezi EU a Ruskem

Doporučení Evropského parlamentu ze dne 16. září 2021 Radě, Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku týkajícím se směřování politických vztahů mezi EU a Ruskem (2021/2042(INI))

(2022/C 117/18)

Evropský parlament,

— s ohledem na svá předchozí usnesení o Rusku, zejména na usnesení ze dne 18. září 2014 o situaci na Ukrajině a o aktuálním stavu vztahů mezi EU a Ruskem ([1]), ze dne 11. června 2015 o strategické vojenské situaci v povodí Černého moře po nezákonné anexi Krymu Ruskem ([2]), ze dne 16. března 2017 o ukrajinských věznicích v Rusku a o situaci na Krymu ([3]), ze dne 14. června 2018 o okupovaných gruzínských územích deset let po ruské invazi ([4]), ze dne 23. listopadu 2016 o strategické komunikaci EU s cílem bojovat proti propagandě, kterou proti ní vedou třetí strany ([5]), ze dne 12. března 2019 o stavu politických vztahů mezi EU a Ruskem ([6]), ze dne 19. září 2019 o významu evropské paměti pro budoucnost Evropy ([7]), ze dne 19. prosince 2019 o ruském zákoně o „zahraničních agentech" ([8]), ze dne 17. září 2020 o situaci v Rusku a otrávení Alexeje Navalného ([9]), ze dne 21. ledna 2021 o zatčení Alexeje Navalného ([10]), ze dne 29. dubna 2021 o Rusku: případ Alexeje Navalného, posilování vojenské přítomnosti na ukrajinských hranicích a ruské útoky v České republice ([11]), ze dne 10. června 2021 o zařazení německých nevládních organizací na seznam „nežádoucích organizací" Ruskem a zadržení Andreje Pivovarova ([12]),

— s ohledem na Chartu OSN, Úmluvu OSN o mořském právu, Všeobecnou deklaraci lidských práv, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a na Úmluvu Rady Evropy o ochraně lidských práv a základních svobod,

— s ohledem na členství Ruské federace v Radě Evropy a v Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a na závazky a povinnosti vyplývající z členství v obou organizacích,

— s ohledem na omezující opatření EU v reakci na krizi na Ukrajině, která jsou v platnosti od roku 2014,

— s ohledem na soubor opatření k provádění minských dohod, který byl přijat a podepsán v Minsku dne 12. února 2015 a jako celek by podpořen rezolucí Rady bezpečnosti OSN 2202 (2015) ze dne 17. února 2015,

---

([1]) Úř. věst. C 234, 28.6.2016, s. 14.
([2]) Úř. věst. C 407, 4.11.2016, s. 74.
([3]) Úř. věst. C 263, 25.7.2018, s. 109.
([4]) Úř. věst. C 28, 27.1.2020, s. 97.
([5]) Úř. věst. C 224, 27.6.2018, s. 58.
([6]) Úř. věst. C 23, 21.1.2021, s. 7.
([7]) Úř. věst. C 171, 6.5.2021, s. 25.
([8]) Úř. věst. C 255, 29.6.2021, s. 54.
([9]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0232.
([10]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0018.
([11]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0159.
([12]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0291.

— s ohledem na výsledky zasedání Rady EU pro zahraniční věci ze dne 14. března 2016, konkrétně na dohodu o pěti hlavních zásadách politiky Evropské unie vůči Rusku a na závěry Evropské rady ze dne 24. a 25. května 2021 o Rusku a ze dne 24. června 2021 o vnějších vztazích,

— s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 16. června 2021 o vztazích mezi EU a Ruskem – vystupovat proti Rusku, omezovat jej a spolupracovat s ním (JOIN (2021)0020),

— s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 10. června 2020 nazvané „Boj proti dezinformacím o COVID-19 – pravda a mýty“ (JOIN(2020)0008),

— s ohledem na společné prohlášení mezinárodní Krymské platformy ze dne 23. srpna 2021,

— s ohledem na článek 118 jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A9-0259/2021),

A. vzhledem k tomu, že Rusko je nedílnou součástí evropského kontinentu a největším sousedem Unie, a vzhledem k tomu, že mezi Ruskem a členskými státy EU existují silná historická provázanost a rovněž kulturní a lidské vazby; vzhledem k tomu, že vývoj v Rusku, pokud jde o jeho politiku a charakteristiku jeho orgánů, přímo ovlivňuje EU a její bezprostřední sousedství; vzhledem k tomu, že navzdory obchodním překážkám zavedeným v roce 2014 je EU stále největším obchodním partnerem Ruska a Rusko je pátým největším obchodním partnerem EU; vzhledem k tomu, že EU je v Rusku největším investorem;

B. vzhledem k tomu, že Parlament rozlišuje mezi ruským lidem a režimem prezidenta Putina, který je stagnující autoritářskou kleptokracií vedenou doživotním prezidentem obklopeným kruhem oligarchů; vzhledem k tomu, že kritická opatření navržená v tomto doporučení jsou proto namířena proti režimu prezidenta Putina a jeho kriminálním činům a protidemokratickým politikám, přičemž je třeba zdůraznit naléhavou potřebu oslovit ruské občany a ukázat jim, že Evropská unie je připravena jejich obavy řešit;

C. vzhledem k tomu, že hlavním zájmem EU je zachovat svobodu, stabilitu a mír na evropském kontinentu i mimo něj, které jsou ohroženy agresivní politikou ruských orgánů, což představuje jednu z hlavních výzev strategické a zahraniční politické agendy EU;

D. vzhledem k tomu, že Rusko může mít demokratickou budoucnost; vzhledem k tomu, že jako všichni lidé i ruští občané usilují o univerzální hodnoty svobody a demokracie; vzhledem k tomu, že EU by měla ruskému lidu předložit konkrétní návrhy vzájemně prospěšné spolupráce;

E. vzhledem k tomu, že strategie EU vůči Rusku musí slučovat dva hlavní cíle: zaprvé, zastavit vnější agresi Kremlu a domácí represe, a zadruhé, navázat kontakty s lidmi v Rusku a pomáhat jim při budování alternativní budoucnosti, z ní by měli prospěch všichni obyvatelé evropského kontinentu včetně ruského lidu;

F. vzhledem k tomu, že vztahy EU s Ruskou federací jsou založeny na zásadách mezinárodního práva, zakládajících zásadách OBSE, demokracii, mírovém řešení konfliktů a dobrých sousedských vztazích; vzhledem k tomu, že současná ruská vláda prokazuje pohrdání těmito zásadami, přestože se k nim zavázala; vzhledem k tomu, že Rusko zneužívá mezinárodní instituce, zejména OSN a OBSE, k tomu, aby zamezovalo spravedlnosti a řešení konfliktů na celém světě;

G. vzhledem k tomu, že se Rusko v roce 2019 znovu připojilo k Radě Evropy, ale nadále rozsáhle porušuje lidská práva a odmítá se řídit rozhodnutími Evropského soudu pro lidská práva;

H. vzhledem k tomu, že zahraniční politika prezidenta Putina je jednoznačně agresivní a revizionistická, neboť chce být vnímán jako obhájce ruských zájmů a snaží se získat kontrolu nad územími, která považuje za ztracená po rozpadu Sovětského svazu i mimo něj; vzhledem k tomu, že režim prezidenta Putina sleduje rovněž tyto cíle: prosazovat svou autoritu jako velmoc; upevnit zásahy režimu v postsovětských zemích i mimo ně; postavit svrchovanost mocných států nad právo na svrchovanost jiných států; využívat koncepci ochrany etnických Rusů v zahraničí k ospravedlnění hybridní války a dezinformací; využívat oblasti zamrzlých konfliktů jako strategický prvek pro zasahování v daných zemích a zabránění jejich sbližování s EU a NATO; využívat zdroje energie a nezákonné praktiky praní peněz jako

nástroje manipulaci a vydírání; rozkládat model liberální demokracie a prezentovat Rusko jako morálně nadřazené a Západ jako morálně slabší; potlačovat demokracii, demokratickou opozici a právo lidu vyjádřit svobodnou vůli v Rusku; vzhledem k tomu, že režim prezidenta Putina odmítá zejména multilateralismus a mezinárodní řád založený na právním státu, ignoruje mezinárodní právo, včetně zásad zakotvených v Chartě OSN, v Helsinském závěrečném aktu z roku 1975 a v Pařížské chartě OBSE z roku 1990, o čemž svědčí mimo jiné ústavní změny z roku 2020, jejichž proces přijetí byl Evropskou komisí pro demokracii prostřednictvím práva (dále jen „Benátská komise“) označen za „jasně nevhodný“ a porušující ruské právo i závazky Ruska v rámci OBSE; vzhledem k tomu, že Rusko neprovedlo více než tisíc rozsudků Evropského soudu pro lidská práva;

I. vzhledem k tomu, že současný ruský režim ohrožuje mír a bezpečnost v Evropě tím, že pokračuje v systematickém porušování lidských práv svých občanů a v agresivním chování ve své zahraniční politice, mimo jiné prostřednictvím: rozsáhlých vojenských cvičení a posilování vojenské přítomnosti; nezákonné a násilné okupace a anexe Krymu; narušení územní celistvosti a destabilizace Ukrajiny, Gruzie a Moldavské republiky; podpory zamrzlých konfliktů a nedodržováním dohod o příměří v Gruzii a na Ukrajině; údajných teroristických činů na území členských států EU, například v Česku; kybernetických útoků a útoků na citlivou infrastrukturu v členských státech EU; porušování mezinárodního práva; zasahování do voleb; a porušování mořského a vzdušného prostoru zemí v regionu Baltského moře a Černého moře; vzhledem k tomu, že neschopnost EU adekvátně reagovat na různé ruské agrese počínaje agresí proti Gruzii v roce 2008 pobídla Rusko k pokračování v jeho agresivních a politických kampaních, jak ve svém sousedství, tak v jiných částech světa, a k oslabování a podrývání mezinárodního řádu založeného na dodržování pravidel a stability v Evropě i jinde;

J. vzhledem k tomu, že ruská vláda nadále hromadí útočné zbraně a umisťuje jednotky v blízkosti hranic EU v Kaliningradské enklávě;

K. vzhledem k tomu, že podle nedávného hodnocení reflexní skupiny NATO je Rusko za současného režimu dlouhodobou hrozbou pro evropskou bezpečnost; vzhledem k tomu, že Rusko zřídilo nové vojenské základny a modernizovalo staré vojenské základny na severu země; vzhledem k tomu, že Rusko povýšilo své Severní loďstvo na úroveň vojenského okruhu, posílilo jednotlivé složky svých ozbrojených sil a reaktivovalo obranný raketový systém pobřežní obrany, jehož cílem je ochrana strategických pozic Ruska; vzhledem k tomu, že posílená předsunutá přítomnost NATO na východním křídle aliance hraje zásadní úlohu při odrazování Ruska od destabilizačních činností, včetně posilování vojenské přítomnosti v Západním vojenském okruhu; vzhledem k tomu, že zhroucení systému kontroly zbraní s Ruskem (např. odstoupení od Smlouvy o jaderných zbraních středního doletu a Smlouvy o otevřeném nebi) a nedostatečný pokrok v oblasti jaderného odzbrojení podle Smlouvy o nešíření jaderných zbraní, jakož i odmítnutí nové Smlouvy o zákazu jaderných zbraní ze strany Ruska vzbuzuje velké obavy z hlediska bezpečnosti evropských občanů; vzhledem k tomu, že je to spojeno s nebezpečnou modernizací ruských jaderných a konvenčních arzenálů a jejich nosičů a se zaváděním destabilizačních technologií (nadzvukové střely schopné nést jaderné zbraně, torpéda atd.);

L. vzhledem k tomu, že zejména v březnu a dubnu 2021 kremelský režim výrazně zvýšil svou vojenskou přítomnost na východní a severní hranici Ukrajiny s Ruskem, kde je největší koncentrace ruských jednotek od roku 2014; vzhledem k tomu, že kremelský režim pozastavil právo na průjezd válečných lodí a obchodních plavidel jiných zemí přes část Černého moře směrem ke Kerčskému průlivu, což je v rozporu s plavebními právy zaručenými Úmluvou OSN o mořském právu, jíž je Rusko smluvní stranou;

M. vzhledem k tomu, že Rusko poskytuje trvalou politickou a hospodářskou podporu nelegitimnímu a zavrženíhodnému režimu Aljaksandra Lukašenky v Bělorusku; vzhledem k tomu, že politické a hospodářské investice prezidenta Putina do přežití nelegitimního režimu Lukašenky jsou jediným důvodem, proč je Lukašenka stále schopen pokračovat v brutálním pronásledování běloruských občanů, kteří požadují dodržování lidských práv, svobodné a transparentní volby, právní stát a spravedlnost; vzhledem k tomu, že nedávný politický vývoj v Bělorusku a Rusku má mnoho společných rysů a že se procesy v obou zemích velmi významně ovlivňují; vzhledem k tomu, že protesty proti autoritářskému režimu a požadavky na změnu v Bělorusku inspirují k podobným požadavkům ruské občany; vzhledem k tomu, že kremelské orgány zvyšují represe vůči politické opozici před nadcházejícími volbami do Dumy v září 2021, omezují a odpírají možnost účastnit se voleb a brání určitým opozičním politikům kandidovat ve volbách a tímto způsobem ničí politickou soutěž tím, že maří šanci na spravedlivé volby, jak to učinila běloruská diktatura v srpnu 2020;

N. vzhledem k tomu, že Rusko prezidenta Putina pokračuje ve svém úsilí o destabilizaci kandidátských zemí EU a přidružených zemí Východního partnerství s cílem vytvářet překážky procesu jejich euroatlantické integrace nebo jej zastavit; vzhledem k tomu, že ke zvýšení počtu ruských krajanů a faktickému rozšíření ruské jurisdikce na území okupovaná Ruskem a separatistická území, zejména Podněstří, Jižní Osetie, Abcházie, Donbas a Krymský poloostrov, se využívá politika vydávání ruských pasů; vzhledem k tomu, že tyto kroky jsou porušením mezinárodního práva;

O. vzhledem k tomu, že ruské ústavní reformy v roce 2020 revidovaly historii druhé světové války, očistily sovětskou historii a pojmenovaly Rusko jako nástupce Sovětského svazu, zavedly právo mezinárodně zasahovat při obraně ruských krajanů a zakázaly diskuse o vracení půdy nárokované Ruskem cizím zemím;

P. vzhledem k tomu, že EU by měla bedlivě sledovat postoj Ruska a jeho zapojení v Afghánistánu, neboť Rusko se snaží využít stažení Západu ve svůj prospěch a zaplnit vzniklé mocenské vakuum;

Q. vzhledem k tomu, že členské státy EU, které umožňují dvojí občanství, jsou vystaveny ruské politice vydávání ruských pasů; vzhledem k tomu, že členské státy EU, které přijaly režimy tzv. zlatých pasů, umožňují stoupencům Kremlu využívat evropskou kvalitu života s penězi ukradenými ruskému lidu a šířit korupci do EU;

R. vzhledem k tomu, že Rusko uplatňuje nepřátelskou koncepci „ruského světa“ s cílem připravit půdu pro své vměšování do cizích zemí v rámci obrany ruských krajanů; vzhledem k tomu, že „ruský svět“ propagují státem vlastněné sdělovací prostředky, jako je Russia Today (RT) a Sputnik v jazycích členských států EU; vzhledem k tomu, že propagandistická mašinérie Kremlu využívá pandemie COVID-19 ke zvýšení rozkolu mezi členskými státy EU, vykresluje EU jako neschopnou zvládnout pandemii, rozsévá pochybnosti o očkovacích látkách schválených Evropskou agenturou pro léčivé přípravky, odrazuje občany EU od očkování a očišťuje obraz Ruska v očích obyvatel EU, zejména prostřednictvím propagace vakcíny Sputnik V;

S. vzhledem k tomu, že řada místních nevládních organizací a radikálních skupin, včetně politických hnutí, dostává ruské finanční prostředky;

T. vzhledem k tomu, že Rusko se i nadále angažuje v různých částech světa, včetně západního Balkánu, Střední Asie, Blízkého východu, severní Afriky, subsaharské Afriky, Latinské Ameriky a Arktidy; vzhledem k tomu, že ruská vláda využívá své polovojenské jednotky („Wagnerova skupina“) k podpoře diktátorských režimů po celém světě a podkopává úsilí EU a mezinárodního společenství o zmírnění konfliktů, budování míru a zajištění stability; vzhledem k tomu, že region západního Balkánu, který zahrnuje potenciální nové členské státy EU, se vyznačuje silnou přítomností Ruska, zejména v Srbsku; vzhledem k tomu, že v roce 2016 se v Černé Hoře ruská vojenská zpravodajská služba (GRU) podílela na pokusech svrhnout parlament země, zavraždit předsedu vlády a ustavit proruskou vládu orientovanou proti NATO s cílem zabránit přistoupení Černé Hory k NATO;

U. vzhledem k tomu, že pokud jde o EU, kremelský režim údajně úkoloval příslušníky ruských zpravodajských služeb v činné službě provedením dvou výbuchů muničních skladů v roce 2014, při nichž došlo k zabití dvou českých občanů a k rozsáhlým materiálním škodám; vzhledem k tomu, že titíž agenti GRU byli rovněž odpovědní za pokus o vraždu Sergeje a Julie Skripalových ve Spojeném království v roce 2018 bojovým nervově paralytickým jedem novičok; vzhledem k tomu, že příslušníci GRU byli rovněž obviněni z toho, že se v roce 2015 v Bulharsku pokusili zavraždit majitele zbrojařské firmy Emilijana Gebreva a další dvě osoby, jakož i Zelimchana Changošviliho, který byl v roce 2019 zavražděn ruskými operativci v Berlíně; vzhledem k tomu, že nezákonné jednání Kremlu na území Česka, Bulharska a mnoha dalších členských států EU, Spojeného království a zemí Východního partnerství představuje velmi vážné porušení jejich svrchovanosti; vzhledem k tomu, že kremelský režim při vyšetřování těchto zločinů nespolupracuje a chrání klíčové podezřelé osoby;

V. vzhledem k politováníhodné skutečnosti, že ruské orgány vědomě či nevědomě nechávají svou zemi padnout do závislosti na Číně, což může pouze oslabit Ruskou federaci a celý evropský kontinent, a zejména umožnit čínským orgánům rozšířit svou přítomnost a vliv ve Střední Asii a na Sibiři;

W. vzhledem k tomu, že Kreml pokračuje ve svých dezinformacích, propagandě a hybridním vměšování do domácí politiky a demokratických procesů EU, což ohrožuje základní hodnoty EU – tj. úctu k demokracii, rovnost, právní stát a lidská práva – a může oslabit politiku jednotlivých členských států, šířit pomluvy a zprostředkovávat obraz Západu jako nepřítele, podporovat nenávist, nesnášenlivost a sovětskou nostalgii, přepisovat historii sovětských zločinů a v konečném důsledku prohlubovat roztržku mezi Ruskem a Evropou, zejména se zeměmi, které dříve patřily do komunistického bloku; vzhledem k tomu, že orgány EU i orgány jejích členských států, stejně jako objekty strategického významu a demokratické procesy, například volby, jsou trvalým cílem ruských kybernetických útoků; vzhledem k tomu, že nejvyšší hierarchie ruské pravoslavné církve podporuje Putinův režim; vzhledem k tomu, že ruské zákony umožňují represe proti náboženským skupinám, které jsou považovány za extremistické; vzhledem k tomu, že nedávná zjištění týkající se úzkých a pravidelných kontaktů mezi ruskými úředníky, včetně členů bezpečnostní služby, a zástupci skupiny katalánských separatistů ve Španělsku vyžadují důkladné šetření; vzhledem k tomu, že by se to mohlo ukázat jako další příklad ruského vměšování v členských státech a neustálých pokusů Ruska využít všech možných prostředků k podpoře vnitřní destabilizace EU;

X. vzhledem k tomu, že kombinace západních sankcí vůči Rusku, snížení příjmů z vývozu fosilních paliv, nekonkurenceschopné ekonomiky, vysokých vojenských výdajů a domácích sociálních transferů způsobuje Rusku finanční potíže; vzhledem k tomu, že Rusko se v indexu vnímání korupce v roce 2020 řadí na 129. místo ze 180 zemí, neboť masivní korupce na státní úrovni ovlivňuje kvalitu stále podfinancovaných veřejných služeb pro ruské občany, včetně veřejné zdravotní péče, což je obzvlášť důležité během pandemie; vzhledem k tomu, že téměř 19 milionů Rusů žije pod hranicí chudoby;

Y. vzhledem k tomu, že ruská vláda uvalila sankce mimo jiné na předsedu Parlamentu Davida Sassoliho, místopředsedkyni Komise Věru Jourovou a šest dalších úředníků členských států, a vzhledem k tomu, že tyto sankce jsou nepřijatelné a neopodstatněné, protože postrádají jakékoli právní odůvodnění; vzhledem k tomu, že ruská vláda rovněž schválila seznam „nepřátelských zemí“, který zahrnuje Česko a Spojené státy;

Z. vzhledem k tomu, že v roce 2019 více než 60 % dovozu EU z Ruska tvořily energetické produkty; vzhledem k tomu, že by EU měla snížit závislost své ekonomiky, zejména v odvětví energetiky, na dodávkách ruského plynu na trhy EU, které nyní představují 48 % a pravděpodobně se zvýší; vzhledem k tomu, že Zelená dohoda pro Evropu je hlavním nástrojem zajištění geopolitické bezpečnosti EU a že podle prognóz Komise se očekává, že v případě provádění Zelené dohody se dovoz ropy a zemního plynu do EU do roku 2030 dramaticky sníží, přičemž dovoz ropy by měl klesnout o 78–79 % a dovoz zemního plynu o 58–67 % ve srovnání s údaji za rok 2015;

AA. vzhledem k tomu, že evropská spotřeba plynu dosahuje vrcholu a kapacita stávajícího plynovodu Nord Stream není v současné době plně využívána; vzhledem k tomu, že kontroverzní rozhodnutí některých členských států vybudovat plynovod Nord Stream 2 není slučitelné s hodnotami energetické unie, jako je solidarita a důvěra; vzhledem k tomu, že plynovod Nord Stream 2 je neslučitelný s cíli Zelené dohody snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů v EU nejméně o 55 % a do roku 2050 dosáhnout nulových čistých emisí skleníkových plynů;

AB. vzhledem k tomu, že EU by měla vyzvat Rusko, aby zaručilo volný a neomezený přístup k ukořistěným archivům, které byly do Moskvy převezeny v roce 1944 a 1945 z území okupovaných Sovětským svazem, jakož i k historickým archivům a artefaktům, které byly převzaty z evropských zemí ruskou říší a jsou v současnosti uchovávány v Rusku;

AC. vzhledem k tomu, že právní stát, nezávislé soudnictví a svobodný tisk jsou podstatou odolných demokratických společností;

AD. vzhledem k tomu, že Ruská federace představuje nejen vnější hrozbu pro evropskou bezpečnost, ale rovněž potlačuje vlastní obyvatelstvo; vzhledem k tomu, že situace v Rusku se strašně zhoršuje v důsledku rostoucí represe prezidenta Putina vůči demokratickým silám, jejímž cílem je umlčet jeho domácí kritiky, politickou opozici a protikorupční aktivisty, omezit jejich svobodu shromažďování a bránit jejich činnosti a činnosti ruské občanské společnosti, jak dokládá zadržení více než 11 000 pokojných demonstrantů ruskými orgány pouhé dva týdny po zatčení Alexeje Navalného, čímž se celkový počet Rusů zadržených od ledna 2021 zvýšil na více než 15 000; vzhledem k tomu, že Rusko nadále nezákonně zadržuje své občany a zaměřuje se na vůdce opozice, nezávislé novináře, demonstranty a aktivisty v oblasti lidských práv; vzhledem k tomu, že podmínky ve věznicích v Rusku jsou nadále otřesné a vězněné osoby jsou vystaveny mučení, obtěžování a fyzickým útokům;

AE. vzhledem k tomu, že přijetím zákonů o „zahraničních agentech“ a „nežádoucích organizacích“ umožňuje kremelský režim stigmatizaci jednotlivců, sdružení a sdělovacích prostředků, čímž porušuje jejich lidská práva a svobodu projevu a sdružování, omezuje práva občanů zapojit se do ruské občanské společnosti a přispívat k ní a ohrožuje jejich osobní bezpečnost; vzhledem k tomu, že kremelský režim dále posílil tyto zákony rozšířením omezení na osoby nebo subjekty podporující „zahraniční agenty“ a „nežádoucí zahraniční organizace“, čímž systémově brání aktivním členům občanské společnosti, lidskoprávním organizacím a opozici v účasti na parlamentních volbách v Rusku v roce 2021; vzhledem k tomu, že zejména nové právní předpisy přijaté v prosinci 2020 a lednu 2021 umožnily označit za „zahraniční agenty“ více jednotlivců a skupin, rozšířily definici „zahraničních fondů“ a zpřísnily požadavky na označování materiálů; vzhledem k tomu, že cílem nových návrhů zákonů předložených v květnu 2021 je rozšířit dopad zákona na „nežádoucí“ organizace a uložit retroaktivní zákazy potenciálním kandidátům do ruského parlamentu; vzhledem k tomu, že ruské orgány nadále stíhají osoby z důvodu údajné příslušnosti ke skupinám označeným jako extremistické podle ruského příliš vágního protiextremistického zákona; vzhledem k tomu, že rozhodnutí ruských orgánů prohlásit protikorupční nadaci pod vedením Alexeje Navalného za extremistickou organizaci je bezdůvodné, diskriminační a bylo přijato pouze s jediným cílem: zničit možnosti opozice účinně se účastnit volebních kampaní;

AF. vzhledem k tomu, že podle Střediska na ochranu lidských práv Memorial zadržují ruské orgány v současné době téměř 400 politických vězňů, což je porušením závazků Ruské federace podle článku 5 Evropské úmluvy o lidských právech, článku 9 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a článku 23 závěrečného dokumentu vídeňského zasedání Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě ze dne 5. ledna 1989;

AG. vzhledem k tomu, že v posledních dvou desetiletích došlo k řadě pokusů o vraždu nebo k úspěšným vraždám oponentů režimu a nezávislých novinářů, a to buď v Rusku samotném, nebo v zahraničí, včetně Anny Politkovské, Borise Němcova, Alexandra Litviněnka, Sergeje a Julie Skripalových, Sergeje Protazanova, Pjotra Verzilova, Vladimira Kara-Murzy, Alexeje Navalného, Zelimchana Changošviliho a dalších; vzhledem k tomu, že organizátoři těchto zločinů zůstávají neidentifikovaní a neobvinění, protože pokračující potlačování společenského disentu je posíleno beztrestností policie a bezpečnostních složek a neochotou justice pronásledovat skutečné pachatele těchto zločinů; vzhledem k tomu, že zástupci opozice jsou systematicky vystavováni slovním útokům, kampaním ad hominem namířeným proti nim a dehumanizaci ze strany vlády či provládních sdělovacích prostředků; vzhledem k tomu, že zpráva Parlamentního shromáždění OBSE o vraždě Borise Němcova dospěla k závěru, že „hlavním problémem při řešení beztrestnosti nejsou schopnosti ruských donucovacích orgánů, ale nedostatek politické vůle“; vzhledem k tomu, že zpráva Parlamentního shromáždění OBSE rovněž uvádí, že úplné vyšetření vraždy „by bylo prvním krokem k řešení atmosféry beztrestnosti“ v Rusku;

AH. vzhledem k tomu, že nezákonné ústavní změny, kromě té, která poskytuje prezidentu Putinovi výjimku z omezení počtu funkčních období prezidenta pro rok 2024, dále oslabily právo na spravedlivý proces v Rusku, mimo jiné tím, že prezidentovi udělily pravomoc jmenovat soudce Ústavního a Nejvyššího soudu a iniciovat jmenování všech federálních soudců a odvolání vyšších federálních soudců;

AI. vzhledem k tomu, že se svoboda sdělovacích prostředků v Rusku rychle zhoršuje, protože ruská vláda urychlila svou dlouholetou kampaň na zlikvidování občanské společnosti a nezávislého tisku a hrozí organizacím jako Meduza, Rádio Svobodná Evropa / Rádio Svoboda, VTimes, For Human Rights, Evropská nadace pro demokracii a Otevřené Rusko složitou legislativní, regulační a byrokratickou zátěží, jež znemožňuje přístup ke všem zdrojům financování, které nejsou pod kontrolou vlády a jejích spojenců, a označuje je přívlastky jako „zahraniční agenti“ nebo „nežádoucí“ za účelem diskreditace těchto skupin a vysokých novinářských a lidskoprávních zásad, jež zastupují a bez nichž nemůže být Rusko demokratické, prosperující a svobodné; vzhledem k tomu, že mediální prostor v Rusku je ovládán a vlastněn státem, neexistuje žádná veřejnoprávní vysílací stanice, zbývajících málo nezávislých mediálních zdrojů má finanční problémy a čelí pronásledování, včetně fyzických útoků a uvěznění jejich pracovníků; vzhledem k tomu, že od roku 1992 bylo v Rusku zabito 58 novinářů; vzhledem k tomu, že zákon o „svrchovaném internetu“ umožňuje vládě blokovat jakýkoli nežádoucí internetový obsah; vzhledem k tomu, že svobodná a nezávislá práce organizací občanské společnosti a sdělovacích prostředků je základním kamenem demokratické společnosti založené na zásadách právního státu;

AJ. vzhledem k tomu, že možnosti nestranného pozorování voleb se v Rusku v posledních deseti letech neustále zmenšují, neboť absence ustanovení o přímé akreditaci občanů jako volebních pozorovatelů je nutí jednat jménem kandidátů nebo sdělovacích prostředků, což je v rozporu se samotnou myšlenkou nezávislé kontroly voleb ze strany občanské společnosti a rovněž s mezinárodními normami; vzhledem k tomu, že ve zprávě „Freedom in the World 2021" (Svoboda ve světě v roce 2021) bylo Rusko zařazeno do kategorie „nesvobodných" zemí; vzhledem k tomu, že základní svobody občanů jsou v Rusku omezeny, volební prostředí je kontrolováno a složité byrokratické postupy pro získání povolení a policejní násilí během pokojných protestů odrazují ruské občany od účasti na veřejných protestech;

AK. vzhledem k tomu, že tento domácí vývoj bude předzvěstí možného dalšího zhoršování situace před parlamentními volbami v Rusku v září 2021 a mohl by vést k dalším represím proti politické opozici v Rusku, včetně závažného porušování lidských práv; vzhledem k tomu, že ruské orgány zadržují členy opozice, kteří mají zásadní význam pro parlamentní volební kampaň, ve vězení nebo v domácím vězení; vzhledem k tomu, že pokračující represe ruských orgánů proti kandidátům opozice zneužíváním registračních postupů a selektivním zaměřením na politické oponenty a organizace občanské společnosti v ulicích a při soudních řízeních ve vykonstruovaných případech jednoduše neumožňují hovořit o spravedlivých parlamentních volbách v září 2021, neboť těmito kroky režim v Rusku ničí politickou soutěž a pluralitní demokracii;

AL. vzhledem k tomu, že existují oprávněné pochybnosti o tom, že nadcházející parlamentní volby budou svobodné a spravedlivé;

AM. vzhledem k tomu, že Parlament při mnoha příležitostech vyjádřil znepokojení nad stavem demokracie, systematickým nedodržováním právního státu a nedodržováním základních práv a zásad, zmenšujícím se prostorem pro nezávislé a disidentské subjekty a útokem na svobodu sdělovacích prostředků v Rusku; vzhledem k tomu, že neustále se zvyšující systémový útlak opozice v Rusku ze strany Kremlu je pro celé mezinárodní společenství prozřením, a vzhledem k tomu, že EU musí být připravena čelit této situaci a vypracovat soudržnou strategii reakce; vzhledem k tomu, že EU by měla zejména v době před parlamentními volbami v roce 2021 a po nich vyvíjet stále větší tlak na kremelský režim, aby bylo možné hájit právo ruského lidu na svobodné volby, v nichž by měly mít všechny politické strany rovný přístup a stejné šance;

AN. vzhledem k tomu, že komunita LGBTI+ osob v různých částech Ruské federace čelí rozsáhlé diskriminaci, včetně obtěžování, mučení, věznění a zabíjení, a vzhledem k tomu, že situace je obzvláště nebezpečná v Čečensku, které v roce 2017 zahájilo čistky LGBTI+ osob, přičemž byly zadrženy a mučeny desítky lidí a nejméně dvě osoby byly zabity, což vede k tomu, že mnoho lidí hledá bezpečné útočiště v zahraničí; vzhledem k tomu, že stávající právní předpisy zakazují jakoukoli veřejnou diskusi o „netradičních sexuálních vztazích"; vzhledem k tomu, že po nezákonných ústavních změnách byly přijaty právní předpisy, které mají negativní dopad na práva LGBTI+ osob, včetně práva uzavřít manželství a vychovávat děti;

AO. vzhledem k tomu, že v Rusku stále přetrvávají závažné nedostatky v oficiální reakci na rozšířené genderově podmíněné násilí a domácí násilí, včetně nedostatečné ochrany a prostředků nápravy pro oběti; vzhledem k tomu, že návrh zákona o domácím násilí, který byl předložen v listopadu 2019, neobsahuje komplexní definici domácího násilí; vzhledem k tomu, že počátkem roku 2020 parlament odložil přezkum návrhu zákona, který dosud čeká na schválení; vzhledem k tomu, že ruský veřejný ochránce práv konstatoval, že během pandemie COVID-19 došlo k prudkému nárůstu domácího násilí, přičemž během jarního omezení volného pohybu osob se počet hlášených případů více než zdvojnásobil; vzhledem k tomu, že strategie EU pro Rusko by se proto měla zabývat rostoucí diskriminací a genderovou nerovností, jakož i právy žen, LGBTI+ osob a dalších menšin v Rusku;

AP. vzhledem k tomu, že demokratická transformace Ruska je hlavním geopolitickým bezpečnostním zájmem EU a že Rusko prezidenta Putina zůstává největší výzvou pro evropskou bezpečnost;

AQ. vzhledem k tomu, že Parlament ve svých usneseních ze dne 17. září 2020, 21. ledna 2021 a 29. dubna 2021 vyzval vysokého představitele Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Josepa Borrella, aby provedl přezkum politiky EU vůči Rusku, včetně pěti hlavních zásad dohodnutých v roce 2016, přičemž zdůraznil, že budoucí vztahy EU s Ruskem budou záviset na rychlosti demokratické transformace Ruska (nebo na její absenci);

vzhledem k tomu, že rovněž vyzval orgány EU, aby vypracovaly nový komplexní strategický přístup za předpokladu, že jakýkoli dialog s Ruskem musí být založen na dodržování mezinárodního práva a lidských práv;

AR. vzhledem k tomu, že aktualizovaná strategie EU by měla zohledňovat různé scénáře a možný vývoj a poskytnout jasnou odpověď na porušování mezinárodního práva a lidských práv ze strany Ruska, včetně účinných nástrojů proti ruskému vměšování a šíření dezinformací a podle možností i nástrojů pro selektivní spolupráci; vzhledem k tomu, že Parlament rovněž požádal Radu, aby okamžitě zahájila přípravy a přijala strategii EU pro budoucí vztahy s demokratickým Ruskem, včetně široké škály pobídek a podmínek v zájmu posílení domácího směřování ke svobodě a demokracii;

AS. vzhledem k tomu, že pět hlavních zásad EU pro vztahy s Ruskem odradilo kremelský režim od další agrese vůči Ukrajině, ale nedokáží zabránit represím prezidenta Putina vůči ruskému obyvatelstvu; vzhledem k tomu, že ačkoli pět hlavních zásad EU pro vztahy s Ruskem zůstává v platnosti jako funkční rámec, musí je však doprovázet skutečná strategie zaměřená na dosažení cílů EU ve vztazích s Ruskem, mimo jiné reakcí vůči stávající nepřátelské politice Kremlu, odrazováním od další agrese vůči sousedním zemím a zpřísněním důsledků vojenských akcí v zahraničí, včetně akcí jeho zástupců a žoldnéřů; vzhledem k tomu, že s ohledem na to, že při současném ruském vedení neexistují žádné vyhlídky na významný pozitivní vývoj, mělo by být těchto pět zásad doplněno s cílem omezit represe prezidenta Putina vůči ruskému lidu a rozsáhlejší destabilizační aktivity Kremlu;

AT. vzhledem k tomu, že nová strategie EU by měla být založena na zásadách „aktivně čelit, bránit šíření a angažovat se“, jejichž cílem je posílit schopnost EU reagovat na hrozby z Kremlu, zejména v regionu Východního partnerství, včetně Běloruska a v samotném Rusku, a to hájením lidských práv a podporou transformace Ruska v demokracii v souladu se zásadou „demokracie na prvním místě“; vzhledem k tomu, že hlavním cílem EU by mělo být utvářet vztahy s Ruskou federací tak, aby byl zachován mír, stabilita, bezpečnost, prosperita, svrchovanost a územní celistvost všech zemí v EU a v jejím sousedství, aby tak bylo dodržováno mezinárodní právo a lidská práva a právní stát zůstaly hlavními zásadami; vzhledem k tomu, že nejnovější vývoj v Rusku ukázal, že strategie EU vůči této zemi by měla být mnohem aktivnější a že by měla mít jasně vymezený cíl „angažovanosti“, který by se neměl zaměřovat jen na tradiční tzv. selektivní angažovanost vůči Kremlu, ale spíše na „strategickou“ spolupráci s ruskou občanskou společností s cílem napomoci transformaci Ruska směrem k demokracii;

AU. vzhledem k tomu, že jádrem strategie EU pro Rusko by měla být podpora svobody a demokracie; vzhledem k tomu, že tato strategie by měla být v bezpečnostním zájmu EU a měla by Rusku nabídnout konstruktivní dialog; vzhledem k tomu, že konstruktivní vztahy by byly i nadále v zájmu EU i Ruska a jejich obyvatel; vzhledem k tomu, že stále existuje možnost spolupráce v zájmu sdílení společných zájmů, řešení problémů a vypořádání se se strategickými výzvami, jako je politika v oblasti klimatu či boje proti terorismu, přičemž je nutné prosazovat hodnoty lidských práv, právního státu a demokracie a zajistit, aby jakékoli budoucí posilování dvoustranných vztahů záviselo na tom, aby Ruská federace plnila své vlastní závazky v oblasti lidských práv a demokracie v souladu se svou ústavou a mezinárodními závazky;

AV. vzhledem k tomu, že je zároveň nutné, aby se EU zaměřila na zachování své důvěryhodnosti, pokud jde o její jednání založené na hodnotách, a to tím, že bude prosazovat právní stát a základní práva mnohem přímějším a upřímnějším způsobem, neboť policejní násilí, zastaralé trestní právo a odpor vůči rovnosti žen a mužů a rozmanitosti v některých členských státech poškozují její pověst a důvěryhodnost v zahraničí; vzhledem k tomu, že EU musí rovněž sdělovat srovnatelná očekávání všem partnerům, a to tím, že bude odsuzovat porušování mezinárodního práva, důsledně přijímat přísná navazující opatření a zdrží se při posuzování takových případů používání dvojího metru;

AW. vzhledem k tomu, že jednota členských států EU představuje nejlepší způsob, jak odradit Rusko od destabilizujících a podvratných akcí v Evropě; vzhledem k tomu, že při určování toho, jak koordinovat její aktualizovanou strategii – zejména ve strategických oblastech, jako je evropská obranná unie, evropská energetická unie, kybernetická obrana, kybernetický terorismus a strategické komunikační nástroje –, by proto EU měla být jednotnější, neboť ruská politika vůči ní již dlouhou dobu upozaďuje orgány EU ve prospěch dvoustranných vztahů s členskými státy ve snaze obnažit a prohloubit vnitřní rozpory v Unii; vzhledem k tomu, že konstruktivní dialog s ruskými orgány by vyžadoval užší koordinaci, spolupráci a jednotu mezi členskými státy, stejně jako silnější a odhodlanější reakci na jakoukoli provokaci

a agresi Moskvy, aby bylo možné nalézt rovnováhu mezi pevným postojem a otevřeností k dialogu o otázkách společného zájmu;

AX. vzhledem k tomu, že strategie EU pro Rusko by měla tuto zemi podpořit v jejím úsilí o to stát se demokratickou zemí, a to tím, že i) budou přijaty cílené sankce vůči osobám z Kremlu a blízkým Kremlu, které jsou připraveny zmanipulovat volby, uplácet s cílem je vyhrát nebo páchat jiné závažné zločiny proti hodnotám lidských práv a demokracie, a to jak v Rusku, tak v bezprostředním sousedství Unie, a že vůči těmto osobám bude vyvíjen protitlak, ii) bude poskytována pomoc zemím Východního partnerství tím, že jim bude nabídnuta ambiciózní politika integrace do EU, a že bude budována strategická odpovědnost EU spolu s její schopností být vůdčí silou na geopolitické úrovni, jíž je pro realizaci těchto politik zapotřebí; a iii) bude zavedena strategie spolupráce s prodemokratickou společností v Rusku s cílem vytvořit cestu pro budoucí vztahy s demokratickým Ruskem;

AY. vzhledem k tomu, že Kreml považuje úspěšné, prosperující a demokratické země ve východním sousedství EU za hrozbu pro stabilitu režimu prezidenta Putina, neboť tyto země mohou být skrze „měkkou sílu“ inspirací pro běžné občany Ruska; vzhledem k tomu, že demokratizace východního sousedství EU je proto v zájmu zemí v tomto regionu i Unie a tento proces má zásadní význam pro budoucí demokratizaci Ruska; vzhledem k tomu, že skutečným cílem Kremlu, pokud jde o konflikty v tomto regionu, je delegitimizovat demokratickou změnu jako prostředek předání moci, zabránit úspěšnému rozvoji těchto států, diskreditovat liberální demokracii a vyvážet ruský vlastní mocenský systém;

AZ. vzhledem k tomu, že EU by měla usilovat o dlouhodobou strategii vůči Rusku založenou na předpokladu, že občané Ruska, stejně jako Ukrajinci a Bělorusové, mohou usilovat o přeměnu své země v demokracii; vzhledem k tomu, že přeměna Ruska zpět na demokracii bude záviset na ochotě ruského lidu; vzhledem k tomu, že EU musí být připravena pomoci Rusům při realizaci jejich přání žít v demokratické zemi;

BA. vzhledem k tomu, že je třeba posílit úlohu EU jako globálního aktéra a pravomoci unijních orgánů v oblasti zahraniční politiky;

1. doporučuje Radě, Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby společně s členskými státy přezkoumali politiku EU vůči Rusku, včetně pěti hlavních zásad, a vypracovali komplexní strategii EU vůči této zemi založenou na následujících zásadách a opatřeních:

Odrazovat Rusko od hrozeb – aktivně čelit bezpečnostní hrozbě

a) EU musí zásadně reformovat svou zahraniční politiku, aby věrohodně prokázala své ambice jakožto vlivného globálního hráče a svou schopnost přijímat včasná rozhodnutí a rozhodná opatření v oblasti zahraniční politiky, mimo jiné rozšířením pravomocí Evropské služby pro vnější činnost a místopředsedy Komise, vysokého představitele, kteří jednají jménem Unie, zrušením jednomyslnosti v záležitostech zahraniční politiky a posílením svých kapacit, pokud jde o strategickou prognózu a činnost; kromě toho by měla EU posílit svou úlohu coby globálního hráče i kapacity unijních orgánů s cílem neumožnit Rusku pokračovat v tzv. bilateralizaci vztahů s EU, neboť Brusel by měl být jediným hlavním městem, kde jsou přijímána klíčová rozhodnutí o vztazích mezi EU a Ruskem;

b) EU by spolu s NATO a mezinárodními partnery měla odradit Rusko, aby udržely mír a stabilitu v Evropě i mimo ni, mimo jiné posílením vlastních obranných schopností a nátlakem na ruské orgány, aby nezasahovaly ve východním a jižním sousedství EU; EU by zejména měla – a to jak před EU, tak mezinárodními organizacemi, jako je OBSE nebo OSN – požadovat, aby se Rusko zavázalo k řešení probíhajících konfliktů a k předcházení jakýmkoli budoucím konfliktům, počínaje navracením okupovaných a protiprávně anektovaných území v regionu Východního partnerství v souladu s mezinárodně uznávanými hranicemi zemí v této oblasti a respektováním jejich rozhodnutí vydat se cestou EU, NATO a demokracie;

c) EU, a zejména její členské státy by měly dostát svým závazkům v oblasti kolektivní obrany, které jako členové NATO přijaly; připomíná, že EU a NATO sdílejí společné bezpečnostní výzvy, společné obranné zájmy a stejně tak čelí stále náročnější situaci z hlediska bezpečnosti, a že je proto nezbytné silné transatlantické partnerství v oblasti bezpečnosti a obrany zajištěné skrze NATO, přičemž EU současně směřuje ke strategické autonomii; domnívá se, že EU musí zvýšit

své úsilí o vytvoření skutečné evropské obranné síly v rámci posílené organizace NATO, aby mohla přispět účinnějšími, lépe nasaditelnými, interoperabilnějšími a udržitelnějšími vojenskými kapacitami a silami, aby tak působila jako silný a sebevědomý mezinárodní hráč schopný udržet mír;

d) EU by se měla zabývat nejnovější strategií národní bezpečnosti Ruské federace, která formálně uznává protizápadní směr ruské zahraniční politiky a zdůrazňuje zásadní a systémovou neslučitelnost společensko-politických systémů Ruska a Západu;

e) EU musí posílit spolupráci mezi zpravodajskými službami svých členských států, aby systematicky odkrývala, pojmenovávala a diskreditovala ruské nepřátelské akce a zejména, aby tato spolupráce byla účinnější při bránění ruským tajným službám v provádění operací na unijním území, a musí dále spolupracovat se svými strategickými partnery na nových opatřeních v boji proti terorismu sponzorovanému Kremlem; kromě toho by EU měla investovat do projektů na posílení své bezpečnosti a společných vojenských, kybernetických a energetických kapacit i do koordinace činností kontrašpionáže členských států;

f) EU by měla být připravena využít svého vlivu a vyzvat k vyloučení Ruska z platebního systému SWIFT, aby odradila ruské orgány od dalšího agresivního chování, a měla by být připravena postupně ukončit dovoz ropy a zemního plynu z Ruska, pokud ruské orgány budou i nadále ohrožovat členské státy a budou pokračovat ve vojenských akcích proti sousedním zemím Východního partnerství;

g) EU musí rovněž pokročit v plné synchronizaci elektrických rozvodných sítí všech členských států se synchronně propojenou sítí kontinentální Evropy, což představuje nejlepší dlouhodobou reakci na problém strategické energetické závislosti Evropy na Rusku, a měla by se rovněž postavit proti jakékoli nové expanzi ruského odvětví jaderné energie směrem do EU a přijmout opatření, která zabrání tomu, aby byla na trhu EU prodávána elektřina vyrobená v jaderné elektrárně Astravec, již vybudovala společnost Rosatom, a z dalších budoucích projektů, jako je Baltská jaderná elektrárna (Baltijskaja JE);

h) v souladu s energetickou politikou a zájmy Unie musí EU vypracovat a provést jasnou strategii, jak ukončit svou závislost na ruském zemním plynu, ropě a dalších surovinách (zejména na železe/oceli, hliníku a niklu), a zvýšit svou vlastní energetickou nezávislost, a to přinejmenším po dobu, po jako zůstane prezident Putin u moci; v tomto ohledu by EU měla prosazovat ambiciózní a důraznou ekologickou agendu a jako hlavní geopolitickou prioritou by si měla stanovit rychlé provedení balíčku Zelené dohody pro Evropu, který zahrnuje opatření, jako je unijní daň z úniku uhlíku a dekarbonizační iniciativy spolu s rozvojem odvětví zeleného vodíku; EU musí též okamžitě realizovat nová fyzická opatření, jako je kapacita zpětného toku a dodatečná přeshraniční infrastruktura mezi členskými státy; EU dále musí diverzifikovat své zásobování energiemi, mimo jiné rozvojem nových kapacit pro dovoz zkapalněného zemního plynu, energetickou transformací a dekarbonizací, které rychle získávají na síle a mohou snížit poptávku po fosilních palivech, a ukončit tak dominantní postavení Ruska v oblasti energetiky na evropském kontinentu; s ohledem na tento rámec by měla být okamžitě zastavena výstavba plynovodu Nord Stream 2, která je v rozporu s evropskou solidaritou, může posílit dominantní postavení Ruska a závislost EU na ruském zemním plynu a vystavit Ukrajinu ruské libovůli, přičemž by tento plynovod neměl být za současných podmínek uveden do provozu, a to ani po dokončení výstavby;

i) EU a její členské státy musí urychlit provádění Zelené dohody pro Evropu vzhledem k tomu, že nejnovější energetická strategie Ruska na období do roku 2035 předpokládá zvýšení kapacity vývozu plynu prostřednictvím plynovodů směrem na západ;

Bránit současné ruské hrozbě – boj proti ruskému vměšování v EU a zemích ve východním sousedství

j) EU musí i nadále bránit nezávislost, svrchovanost a územní celistvost zemí Východního partnerství v rámci jejich mezinárodně uznaných hranic a odsoudit přímé i nepřímé zapojení Ruska do ozbrojených konfliktů a navyšování vojenské přítomnosti na území států Východního partnerství nebo na jejich hranicích, jeho nezákonnou okupaci a anexi Krymu a faktickou okupaci některých částí Doněcka a Luhanska, jakož i porušování lidských práv a mezinárodního práva, jehož se Rusko dopouští na územích, která okupuje nebo která anektovalo, jak prokázala nedávná zadržení prvního místopředsedy Medžlisu Krymských Tatarů Narimana Celâla a čtyř dalších vedoucích představitelů Krymských Tatarů: Azíze Achtěmova, Ševketa Usejnova a Eldara Odamanov; EU by měla dát jasně najevo,

že s návratem k „obvyklému stavu“ nelze počítat, dokud Rusko nezastaví svou agresivní politiku a hybridní válku proti Unii, jejím členským státům a zemím Východního partnerství a dokud nebude obnovena územní celistvost Gruzie, Moldavska a Ukrajiny v rámci jejich mezinárodně uznávaných hranic; EU by proto měla zajistit, aby sankce zůstaly v platnosti do okamžiku, než Rusko splní příslušné podmínky pro jejich zrušení, a měla by rovněž zvážit jejich prodloužení o 1 rok, namísto o současných 6 měsíců;

k) EU by měla dále přispívat k rozvoji konzultačního a koordinačního formátu mezinárodní krymské platformy s cílem mírově ukončit dočasnou okupaci Autonomní republiky Krym a města Sevastopol Ruskou federací a obnovit kontrolu Ukrajiny nad tímto územím při plném respektování mezinárodního práva;

l) EU musí vzít na vědomí ambice sousedních zemí na evropskou integraci a odmítnout ruskou politiku sfér vlivu; kromě toho by EU měla vzít na vědomí, že nese strategickou odpovědnost za stabilitu a rozvoj ve svém sousedství, zejména v regionu Východního partnerství, a měla by nadále požadovat, aby se Rusko konstruktivně zapojilo do procesu vedeného normandskou skupinou a plnilo své mezinárodní závazky, zejména v rámci minských dohod a Úmluvy OSN o mořském právu; EU by se měla i nadále angažovat, mimo jiné prostřednictvím příslušných členských států EU zapojených do normandského formátu, do plného provádění minských dohod a prozkoumat možnosti transatlantické spolupráce v této oblasti; EU by rovněž měla rozšířit dosah svých sankcí tak, aby zahrnovaly „pasportizaci“ a uspořádání protiprávních voleb na Krymu, a navýšit cenu, kterou Rusko platí za blokování provádění minských dohod a rozhovorů v rámci normandského formátu; EU by měla tato opatření koordinovat s USA, Spojeným královstvím, Kanadou, Japonskem a s dalšími partnery, aby se rozšířil jejich dosah nebo se zvýšila jejich účinnost;

m) kromě toho by EU měla přijmout rozhodná opatření s cílem odradit Rusko od obcházení stávajících unijních sankcí; za tímto účelem by EU měla přezkoumat a aktualizovat své platné právní předpisy s cílem odstranit četné mezery, aby se tak sankce staly účinnějšími a aby se Rusku zvýšily náklady na jeho hybridní agresivní operace;

n) je třeba, aby EU vyvinula tlak na Ruskou federaci, aby bezpodmínečně splnila všechna ustanovení dohody o příměří ze dne 12. srpna 2008, kterou zprostředkovala EU, zejména závazek stáhnout všechny své vojenské síly z okupovaných území Gruzie;

o) má-li se zabránit revizionistickým snahám prezidenta Putina vůči jeho sousedům, měla by EU navrhnout novou jasnou strategii pro dlouhodobé zapojení zemí Východního partnerství s cílem posílit odolnost institucí, ekonomik a společností zemí Východního partnerství, prohloubit jejich politické přidružení a hospodářskou integraci a zintenzivnit svou práci na *sbližování* těchto zemí s EU;

p) solidarita EU se zeměmi Východního partnerství by se měla zaměřit na posilování důvěry v EU coby spolehlivého partnera v bezpečnostních otázkách, například pomocí většího zapojení do mírového řešení konfliktů; EU by měla zajistit, aby byl bezpečnostní rozměr zemí Východního partnerství rovněž řádně zohledněn ve Strategickém kompasu EU, a měla by rovněž zvážit zahájení řady bezpečnostních paktů – rámců pro zvýšení investic a pomoci v oblasti bezpečnostní, vojenské, zpravodajské a kybernetické spolupráce – s vybranými zeměmi v sousedství Unie, jako je Ukrajina, Moldavsko a Gruzie, s cílem posílit jejich odolnost; EU by neměla pojímat bezpečnostní koordinaci s těmito zeměmi pouze prizmatem rozšíření NATO, ale měla by být ambiciózní při posuzování bezpečnostních výzev na místě a v koordinaci s mezinárodními partnery zvážit poskytnutí obranného vybavení spřáteleným zemím Východního partnerství v souladu s článkem 51 Charty OSN; EU by měla rovněž posílit spolupráci se spřátelenými zeměmi Východního partnerství prostřednictvím Evropské obranné agentury a v oblastech, jako je informační a kybernetická odolnost a sdílení zpravodajských informací, a měla by zintenzivnit společná vojenská cvičení;

q) EU by měla spolupracovat s NATO a posilovat a rozšířit stávající závazky v oblasti Černého moře, a zejména by dále měla spolupracovat se zeměmi Východního partnerství prostřednictvím celospolečenského přístupu s cílem zajistit bezpečný a stabilní černomořský region;

r) EU by rovněž měla věnovat pozornost tomu, jakou úlohu hraje Kreml na západním Balkáně, tj. pokud jde o šíření státem podporovaných dezinformací a budování politických a vojenských vazeb na regionální politické elity; EU by si měla být vědoma toho, že Kreml se vměšuje do voleb a podporuje antidemokratické síly v oblasti západního Balkánu, což představuje problém zejména v zemích, které jsou rovněž členy NATO;

s) EU musí reagovat na skutečnost, že prezident Putin otevřeně podporuje režim pana Lukašenky v jeho brutálních represích proti běloruskému lidu a spolupracuje s panem Lukašenkou na hybridních útocích proti běloruským demokratickým silám; EU proto musí vzít na vědomí, že Kreml v tomto ohledu představuje přímé ohrožení svrchovanosti a demokratického úsilí Běloruska, a musí dát jasně najevo, že pokud Rusko bude pokračovat ve své současné politice vůči Bělorusku, Unie zavede dodatečná přísná omezující a odrazující opatření, neboť obranou demokracie v Bělorusku Unie podporuje i demokracii v Rusku; EU by měla demaskovat ruské zapojení do hybridních akcí Lukašenkova režimu proti EU, včetně využívání migrantů jako nástroje k destabilizaci Západu, a povolat Kreml k odpovědnosti za tyto nepřátelské a barbarské činy;

t) chce-li EU účinně pomáhat ruskému lidu na cestě k demokracii, musí sama sebe ubránit před hybridními zásahy Kremlu a jeho praktikami praní peněz, které mají dopad na politické a podnikatelské elity v Unii;

u) EU a její členské státy by měly jasně uvést, že nebudou tolerovat žádné pokusy o začlenění Běloruska do Ruska, neboť by byly učiněny proti vůli běloruského lidu a vyjednány nelegitimním vůdcem;

v) konstatuje, že stále více mezinárodních aktérů, včetně Ruska, uplatňuje strategie hybridní války, a to i proti EU a jejím členským státům; zdůrazňuje, že tyto činy jsou obzvláště destabilizující a nebezpečné povahy, neboť stírají hranice mezi válkou a mírem, destabilizují demokracie a vyvolávají pochybnosti u cílových skupin obyvatelstva; proto by EU a její členské státy měly v koordinaci s NATO a jejími partnery – včetně zemí Východního partnerství, které mají v tomto ohledu jedinečné zkušenosti a znalosti – posílit monitorování a analýzu ruských hybridních válečných činností (včetně manipulativních dezinformačních kampaní, kybernetických útoků, špionáže a vměšování se do voleb); zejména by měly naléhavě zajistit, aby byly nasazeny dostatečné zdroje, personál a nástroje schopné identifikovat ruské hybridní hrozby a zásahy a analyzovat je, předcházet jim, bojovat proti nim a likvidovat je; výše uvedené je obzvláště důležité s ohledem na pokusy o oslabení evropského projektu, polarizaci a rozdělení demokratických společností prostřednictvím dezinformací a na podporu a financování protidemokratických, populistických, extremistických, většinou pravicových nebo radikálně levicových stran, hnutí a nevládních organizací nebo politických separatistických sil v celé Evropě, a to i v kyberprostoru a prostřednictvím sociálních médií a sdělovacích prostředků, jako je Russia Today a Sputnik; politické strany v EU, které ochotně čerpají finanční zdroje poskytované Ruskou federací výměnou za politickou a jinou podporu, kterou nabízí Parlament a jiné organizace ve prospěch ruské politiky a cílů, jež působí na úkor zájmů a hodnot EU, nesou morální a politickou odpovědnost;

w) v této souvislosti musí EU vypracovat koordinovanou a komplexní strategii zadržování, včetně opatření na ochranu jejího vlastního mediálního prostředí a systematického sledování obsahu nabízeného ruskými a Rusku nakloněnými sdělovacími prostředky a poskytovateli internetu (ať už v ruštině, nebo v jakémkoli jiném jazyce), aniž by byla omezena svoboda tisku; v rámci své strategie by EU měla ukázat na Rusko pokaždé, když provede hybridní útoky proti Unii a jejím členským státům, zvýšit odolnost vůči kybernetickým útokům a rozšířit kapacity pracovní skupiny East StratCom, neboť je třeba v prostoru EU pokrývat i dezinformace; EU a její členské státy by měly sáhnout po odvážnějších, koordinovanějších a přiměřenějších reakcích na tyto útoky, například by měly vyhostit ruské diplomaty na úrovni EU v odpovědi na vyhoštění diplomatů jednotlivých členských států ruskými orgány;

x) závěrem by EU měla zajistit rychlé provedení připravovaných návrhů zvláštního výboru Evropského parlamentu pro zahraniční vměšování do všech demokratických procesů v Evropské unii, včetně dezinformací;

Zapojení Kremlu a selektivní dialog s ním s cílem připravit transformaci Ruska, včetně odvětvové spolupráce

y) v rámci své angažovanosti vůči Rusku by se EU měla ubírat dvěma směry: na jedné straně by měla vést podmíněný selektivní dialog s kremelskými orgány a regionálními vládami a na straně druhé realizovat strategickou spolupráci s ruskou občanskou společností, která usiluje o demokracii v Rusku, jakož i usilovat o nezávislou spolupráci s regionálními a místními aktéry; unijní strategie vůči Rusku by neměla bránit spolupráci s dotyčnými orgány tam, kde to slouží zájmům Unie a neoslabuje to její závazky v oblasti lidských práv ani demokratické cíle, neboť je i nadále důležité, aby EU nalezla způsoby, jak mírnit stávající napětí tím, že určí opatření ke zvýšení transparentnosti a snížení rizika nedorozumění a vyvození nesprávných domněnek;

Čtvrtek 16. září 2021

z) EU by zejména měla pokračovat v institucionální spolupráci s Ruskem prostřednictvím mezinárodních organizací a mnohostranných smluv, jako je OSN, OBSE, Arktická rada nebo Rada Evropy, s cílem řešit naléhavé regionální i celosvětové otázky, zabývat se problematikou předcházení konfliktům a jejich řešením a prosazovat doplňkové nebo společné zájmy, například pokud jde o otázky životního prostředí a ekologickou transformaci Ruska i EU, Smlouvu o otevřeném nebi, jaderné odzbrojení, omezení zbraní a jejich kontrolu, otázky týkající se arktické oblasti a o provádění společného komplexního akčního plánu (dohody s Íránem o jaderném programu) a situace na Blízkém východě, v Libyi a Afghánistánu; EU by měla využít své selektivní spolupráce s Ruskem v regionálních a globálních otázkách, aby se Rusko pevně zakotvilo v mnohostranné spolupráci a mezinárodním řádu založeném na pravidlech, což by jej odrazovalo od ohrožování bezpečnosti a prosperity, a to i v EU a v evropském sousedství; EU by v konkrétnější rovině měla využít Zelené dohody pro Evropu a jejích cílů v oblasti klimatu ke spolupráci s Ruskem na jeho ekologické transformaci, zejména s cílem urychlit dekarbonizaci, snížit emise CO_2 Ruska, které navzdory jeho ratifikaci Pařížské dohody stále rostou, zvýšit energetickou účinnost a rozšířit využívání obnovitelných zdrojů energie, pro které má Rusko obrovský potenciál; EU může rovněž pomoci při zvyšování povědomí o změně klimatu, které se šíří po celém Rusku jen velmi pomalu;

aa) EU, její členské státy a Rusko by měly udržovat dobré výsledky ve spolupráci v arktické oblasti v rámci politiky Severní dimenze, neboť je velmi důležité, aby pokračovaly v konstruktivní spolupráci v boji proti důsledkům změny klimatu v arktické oblasti a zabránily tomu, aby se tato oblast stala dalším bodem vojenského napětí;

ab) spolupráce v některých konkrétních oblastech by však neměla vést k jakýmkoli ústupkům, pokud jde o hodnoty, a EU by nikdy neměla přehlížet geostrategické důsledky pro své partnery ani jejich zájmy; EU musí skutečně zajistit, aby jakákoli další spolupráce s Kremlem závisela na příslibu Kremlu ukončit domácí agresi vůči vlastnímu lidu, zastavit systematické represe vůči opozici, zastrašování a mučení politických vězňů, zrušit či změnit všechny právní předpisy, které nejsou slučitelné s mezinárodními standardy, například předpisy týkající se „zahraničních agentů“ a tzv. extremistických či nežádoucích organizací, zastavit represe vůči organizacím občanské společnosti, zejména těch, které bojují proti korupci a brání lidská práva v Rusku, a ukončit vnější agresi vůči sousedním zemím; v rámci toho musí EU Rusku rovněž připomenout, že zadržování politických oponentů je v rozporu s jeho mezinárodními závazky, a trvat na tom, aby soudnictví bylo depolitizováno a bylo zajištěno právo na spravedlivý proces spolu s právem na právní zastoupení; jinými slovy, při pokusu o spolupráci s Kremlem musí mít EU jasně vymezené nepřekročitelné hranice, včetně plného respektování svrchovanosti a územní celistvosti partnerských zemí, a nesmí pokračovat ve spolupráci s Ruskem pouze za účelem zachování otevřených kanálů pro dialog; EU by neměla usilovat o žádné velké dohody s Kremlem, pokud Kreml bude usilovat o volnost rozhodovat doma a ve své vyhlášené zóně privilegovaných zájmů (Ukrajina, Bělorusko atd.); EU musí dát jednoznačně najevo, že neobětuje zájmy jiných zemí ve prospěch lepších vztahů s Moskvou;

ac) kromě toho by EU měla naléhat na Ruskou federaci, aby reagovala na urgentní otázky vznesené mezinárodním společenstvím a aby Organizaci pro zákaz chemických zbraní okamžitě a v plném rozsahu zpřístupnila svůj program Novičok; EU by zejména měla odsoudit roli Ruské federace při sestřelení letu MH17 v roce 2014 a vyzvat ji k plné spolupráci při vyšetřování závažných mezinárodních trestných činů, incidentů a tragických událostí, jako je sestřelení letu MH17 Malajsijských aerolinií, jakož i dalších nedávných incidentů, do nichž byly zapojeny ruské zpravodajské služby, na území členských států EU a zemí Východního partnerství, včetně Běloruska;

ad) EU by měla zopakovat svou výzvu vůči ruským orgánům, kterou vyslovila při četných příležitostech, aby do Polska vrátily trosky a černé skříňky polského vládního letounu Tu-154, který se v dubnu roku 2010 zřítil poblíž města Smolensk;

Angažovat se na podporu demokracie – reagovat v podobě sankcí, finančních kontrol a mezinárodního vyšetřování

ae) EU by měla posílit svou spolupráci s USA a dalšími podobně smýšlejícími partnery, vytvořit globální alianci na ochranu demokracie a navrhnout soubor nástrojů na obranu demokracie, který by měl zahrnovat společná opatření v oblasti sankcí, politiku boje proti nelegálním finančním tokům, pravidla podmíněnosti hospodářské a finanční pomoci, mezinárodní vyšetřování a podporu aktivistů v oblasti lidských práv a obránců demokracie; vedle toho by agenda EU měla vyvážit úsilí Ruska a Číny o oslabení demokracie ve světě a o destabilizaci evropského řádu;

af) EU by měla zavést centralizovaný rámec pro boj proti nelegálním finančním tokům, dále posilovat svůj rámec pro boj proti praní peněz a zajistit jeho ucelené provádění, usnadňovat intenzivnější spolupráci mezi příslušnými orgány a zřídit unijní orgán pro finanční kontroly s cílem zlepšit ochranu EU a jejích členských států před nezákonnými finančními praktikami a vlivy Ruska a jiných autoritativních režimů, které jsou využívány k podvratným politickým účelům, a představují proto ohrožení bezpečnosti a stability Evropy;

ag) EU musí zejména zvážit zahrnutí Ruska do seznamu neunijních zemí s vysokým rizikem praní peněz, což by mělo být zásadní pro důraznější unijní kontrolu nad veškerými podezřelými finančními toky pocházejícími od ruského režimu a jeho prostředníků; EU by měla rovněž posílit svůj bankovní systém a vytvořit regulační rámec pro boj proti ruskému finančnímu vměšování do demokratických procesů Unie a jejích členských států, mimo jiné i proti strategii ovládnutí elit a metodě získávání vysoce postavených úředníků veřejné správy a bývalých evropských politiků ke spolupráci; takový rámec by měl zvýšit transparentnost finančních prostředků ruské elity, které jsou uloženy nebo vynakládány v EU, a pomoci reagovat na financování politických stran, politických hnutí a politických kampaní ruskými aktéry, jakož i na investice do strategické infrastruktury a orgánů, včetně univerzit a politických analytických středisek, a těmto praktikám předcházet, přičemž pomocí těchto postupů, které mohou sloužit jako vstupní místa pro ruskou špionáž a bezpečnostní hrozby, může dojít k vytvoření nebo posílení závislosti některých hospodářských odvětví na Rusku; v této souvislosti by EU měla sankcionovat ruský majetek používaný přímo i nepřímo k zasahování do jejích demokratických procesů, jakož i do demokratických procesů členských států EU a zemí Východního partnerství; současně by měly všechny vnitrostátní vlády a mezinárodní organizace provést šetření skrytého majetku ruských vedoucích představitelů a oligarchů a údaje o něm zveřejnit;

ah) EU by měla co nejdříve vytvořit účinné právní prostředky pro boj proti přeshraniční korupci a souvisejícímu praní peněz, zejména pokud jde o korupci a nezákonné finanční praktiky Ruska, a šířeji přistupovat ke konfiskacím bez odsuzujícího rozsudku, a účinně se tak postavit kremelské kleptokracii; v této souvislosti by ruské organizace občanské společnosti a nevládní organizace neměly být ruskými orgány systematicky zbavovány prostředků pro boj proti korupci; kromě toho by EU měla budovat kapacity k odhalování a zastavení toků špinavých peněz z Ruska a skrytých majetků a finančních aktiv autokratů ruského režimu a zkorumpovaných oligarchů v členských státech; orgány EU by měly o těchto případech pravidelně podávat zprávy na pololetních slyšeních v Parlamentu o stavu demokracie v Rusku; tyto zprávy by měly obsahovat jména nejdůležitějších členů skupiny kolem prezidenta Putina;

ai) EU by měla současně s bojem proti nezákonným peněžním tokům z Ruska věnovat i zvláštní pozornost finančním tokům z Běloruska, neboť autokraté a zkorumpovaní oligarchové jsou vzájemně propojeni; zvláštní zprávy orgánů EU určené Parlamentu by se měly zabývat otázkou ruského finančního vměšování se do Běloruska, a to i ve strategických odvětvích, a měly by obsahovat informace o aktivech osob kolem Aljaksandra Lukašenky a zkorumpovaných oligarchů;

aj) EU by se měla zabývat manipulací informací ze strany Ruska a pokusy o zasahování do demokratických procesů na úrovni EU a v jejích členských státech tím, že prověří a zavede nezbytné nástroje, které umožní bránit se a bojovat proti těmto praktikám;

ak) v souladu se zásadou „demokracie na prvním místě“ by EU měla zpřísnit požadavek podmíněnosti svých vztahů s Ruskem tím, že bude usilovat o dialog nebo dohodu s touto zemí o opatřeních zaměřených na ochranu lidských práv a konání svobodných voleb, což bude představovat důraznější požadavek pro dialog; EU a její členské státy by rovněž měly revidovat své projekty investiční podpory a hospodářské spolupráce (jako je Nord Stream 2 a jaderné elektrárny budované společností Rosatom) a měly by zvýšit úsilí o omezení strategických investic Kremlu, které často plynou z členských států prostřednictvím finančních toků ruských oligarchů a společností zřízených za účelem financování škodlivých zásahů Ruska a šíření korupce v EU; v tomto ohledu by EU měla věnovat zvláštní pozornost právnímu institutu dvojího občanství a trvat na tom, aby Bulharsko a Malta upustily od svých režimů „zlatých pasů“; EU by vedle toho neměla provádět společné transakční nebo obchodní projekty bez předchozí politické hloubkové analýzy, pokud jde o transparentnost, korupci a politické důsledky, neboť takové projekty by neměly ohrozit solidaritu mezi členskými státy nebo se sousedními zeměmi EU, neměly by prospívat korupčním systémům v Rusku ani v EU a neměly by mít negativní dopad na lidská práva nebo životní prostředí;

Čtvrtek 16. září 2021

al) EU by zároveň měla ve svém přehodnocení programů finanční podpory pro Rusko a investic v Rusku uplatňovat také zásadu „demokracie na prvním místě“, což by mělo mimo jiné zahrnovat revizi mandátů finančních institucí EU pro poskytování úvěrů; ve stejném duchu by EU měla hodnotit svou spolupráci s Ruskem v různých formátech zahraniční politiky a přezkoumat, zda Rusko dodržuje své závazky vůči Radě Evropy;

am) EU by měla vytvořit nové prostředky, které by jí umožnily účinněji požadovat propuštění politických vězňů; EU by měla požadovat, aby ruské orgány propustily všechny osoby neoprávněně uvězněné z politických důvodů, včetně Alexeje Navalného, Alexeje Pičugina, Juriho Dmitrijeva a všech ostatních osob, které středisko Memorial pro lidská práva označilo za „politické vězně“ v souladu s kritérii stanovenými Parlamentním shromážděním Rady Evropy v rezoluci 1900/2012; EU musí využít všech příležitostí k tomu, aby ruské orgány upozorňovala na tato i jiná porušení práv v oblasti svobody projevu, zejména pokud jde o obtěžování, stíhání a fyzické útoky na politické aktivisty a aktivisty občanské společnosti, novináře a obránce lidských práv v Rusku; EU by měla důrazně požadovat, aby tato porušování práv skončila a aby byla vyšetřena, a naléhavě vyzvat Rusko, aby pohnalo pachatele k odpovědnosti;

an) orgány EU musí při slyšeních v Evropském parlamentu pravidelně podávat zprávy o situaci politických vězňů v Rusku, navazovat úzké kontakty s disidenty, nevládními organizacemi, organizacemi občanské společnosti, obránci lidských práv a nezávislými sdělovacími prostředky v Rusku a zintenzivnit jejich finanční podporu a být neustále informovány o jménech a podmínkách věznění politických aktivistů v Rusku; členské státy by také neměly povolovat ani umožňovat deportace a vydávání politických oponentů a žadatelů o azyl do Ruska, kde by byl ohrožen jejich život nebo tělesná integrita; EU by měla dále tam, kde je to vhodné, usnadnit vydávání mimořádných víz a poskytovat dočasné útočiště ve svých členských státech;

ao) EU by rovněž měla pozorně sledovat situaci v oblasti lidských práv v Rusku, a to i prostřednictvím sledování soudních případů týkajících se organizací občanské společnosti, opozičních politiků a aktivistů delegací EU v Rusku a velvyslanectvími členských států; EU by také měla rozšířit globální režim sankcí EU v oblasti lidských práv a uplatňovat jej na porušování lidských práv, k němuž dochází na všech územích postižených přetrvávajícími konflikty nebo nelegálně okupovaných regionů zemí Východního partnerství; současně by EU měla plnit svůj závazek k začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do všech vnějších činností a musí podporovat základní lidská práva, a to i prostřednictvím boje proti násilí na základě pohlaví, rasismu, xenofobii, trestným činům z nenávisti, policejní brutalitě a dalším formám diskriminace a prosazováním rovnosti žen a mužů, práv žen, práv LGBTI+ osob a menšin v Rusku; pokud je to možné, měla by EU pomáhat utlačovaným obyvatelům v Rusku, zejména těm, kteří čelí diskriminaci na základě věku, náboženství, rasy, etnického původu, jazykové nebo sociální skupiny, sexuální orientace, genderové identity, jejího vyjádření, pohlavních znaků nebo jakýchkoli jiných důvodů; EU by měla s Ruskem řešit také zacházení s obránci práv žen, zastoupení žen v politice a veřejné správě, příležitostí žen na trhu práce a sexuální a reprodukční zdraví a práva v Rusku; EU by měla dále odsoudit pronásledování, svévolné zadržování a mučení osob LGBTI+ v mnoha částech Ruské federace, zdůraznit trvající potřebu vyšetřování a vyzvat k okamžitému propuštění všech vězňů v těchto situacích, a to zejména v Čečensku; EU by měla dále klást důraz na to, že ruská vláda nadále uplatňuje zákaz „propagandy homosexuálů“ s cílem ospravedlnit trestní stíhání; EU by měla s podporou členských států zjednodušit řízení o žádosti o azyl pro tyto oběti v souladu s evropskými a vnitrostátními právními předpisy;

ap) EU by měla zvýšit svou schopnost připravovat a přijímat sankce vůči ruským orgánům, ruským oligarchům, pomahačům prezidenta Putina a jejich rodinným příslušníkům kvůli porušování lidských práv nebo systematickým represím namířeným proti demokratickým silám, menšinám, náboženským skupinám a skupinám LGBTI+ v Rusku; za tímto účelem by měla centralizovat své rozhodování zautomatizováním přijímání sankcí v případech závažného porušování lidských práv a zvážit zavedení pravidla hlasování kvalifikovanou většinou v Radě v dalších případech porušování lidských práv; EU by rovněž měla urychleně přijmout antikorupční sankční režim EU, případně po vzoru globálního antikorupčního režimu sankcí Spojeného království, s cílem doplnit stávající globální sankční režim EU v oblasti lidských práv, a v případě další eskalace by rovněž měla zvážit sankce, které se zaměří na financování zpravodajských služeb a vojenských složek a odvětví ropy a zemního plynu; pokud by k tomu došlo, měla by EU připravit nový mechanismus sankcí, v jehož rámci by pokračování nepřátelských činů páchaných Ruskou federací vedlo ke snížení dovozu energie do EU od ruských dodavatelů o určitý procentní podíl a který by zároveň pomohl členským státům EU pokrýt vzniklou mezeru prostřednictvím opatření, která jsou v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu; zdůrazňuje, že snížení dovozu by se mělo každoročně automaticky zvyšovat o stejný procentní podíl, dokud Ruská federace nenapraví své nepřátelské činy;

aq) EU by měla konzultovat s nevládními organizacemi s cílem získat užitečné informace pro svou sankční politiku, což by těmto organizacím umožnilo pomáhat při důkladné přípravě a vyšetřování případů; doporučuje, aby členské státy bezodkladně posílily spolupráci v oblasti kontrarozvědky a sdílení informací s cílem odhalit ruské tajné sítě v EU a zmařit jejich činnost;

ar) EU by měla iniciovat mezinárodní vyšetřování zločinů, které páchá režim prezidenta Putina na obyvatelích Ruska, a zločinů páchaných Lukašenkovým režimem v Bělorusku a přispívat k tomuto vyšetřování, a to v rámci platformy proti beztrestnosti a justičního centra EU; v souvislosti s tímto vyšetřováním by EU měla zřídit pracovní skupinu poradců, která by pomáhala při vnitrostátním i mezinárodním vyšetřování, soudních procesech a zřizování tribunálů EU, a pravidelně by Parlamentu podávala zprávy o stavu politické svobody v Rusku;

as) EU by dále měla podněcovat a podporovat úsilí o zahájení trestních řízení ve vnitrostátních a mezinárodních jurisdikcích s cílem povolat ruské vojenské a polovojenské skupiny k odpovědnosti za porušování práv a trestné činy, včetně válečných zločinů, spáchané na civilistech během operací v řadě zemí, jako je například Sýrie, Středoafrická republika a Libye;

at) EU by měla také požadovat nezávislé a nestranné vyšetření vraždy vůdce opozice Borise Němcova a postavit pachatele před soud, a to v souladu s doporučeními OBSE a Rady Evropy;

au) EU by kromě toho měla co nejdůrazněji odsoudit neopodstatněné sankce vůči představitelům EU a vyzvat ruské orgány, aby je neprodleně odvolaly;

av) pokud budou parlamentní volby v Rusku v roce 2021 označeny za zmanipulované a budou uskutečněny v rozporu s demokratickými zásadami a mezinárodním právem, musí být EU připravena neuznat ruský parlament a vyzvat k pozastavení členství Ruska v mezinárodních organizacích s parlamentními shromážděními, zejména v Parlamentním shromáždění Rady Evropy; EU by měla navíc odsoudit jakýkoli pokus prezidenta Putina pokračovat ve funkci i po skončení jeho současného a závěrečného prezidentského mandátu dne 7. května 2024 na základě ústavních změn z roku 2020, které Evropský parlament vyhodnotil jako „nezákonné“;

aw) EU by měla vyzvat ruskou vládu a Státní dumu, aby přezkoumaly právní rámec pro volby, včetně pozorování voleb, s cílem umožnit pluralitu a svobodné a spravedlivé volby v souladu s mezinárodními standardy a vytvořit rovné podmínky pro kandidáty opozice;

ax) zároveň by členské státy měly přijmout veškerá možná opatření, aby zabránily svým občanům vystupovat jako mezinárodní pozorovatelé během parlamentních voleb na okupovaném Krymu v roce 2021, které Rusko nezákonně organizuje; v této souvislosti by se Parlament a vnitrostátní parlamenty měly vyvarovat všech činností, o nichž lze mylně tvrdit, že představují mezinárodní pozorování, a postihovat je sankcemi; kromě toho by EU měla odsoudit a odmítnout uznat konání těchto i dalších voleb na okupovaném Krymu, jakož i v okupovaných oblastech doněckého a luhanského regionu, které Rusko nezákonně organizuje;

Angažovanost na podporu demokracie – podpora prodemokratické společnosti v Rusku

ay) EU by měla vyjádřit svou vůli zlepšit své vztahy s obyvateli Ruské federace přijetím a zveřejněním „prohlášení k ruskému lidu“;

az) EU by měla zohledňovat různé možné změny ve vztazích mezi EU a Ruskem i v Rusku; EU by zejména měla mít vizi a strategii týkající se budoucnosti vztahů EU se svobodným, prosperujícím, mírovým a demokratickým Ruskem, které bude plně dodržovat mezinárodní právo, své mezinárodní závazky a zásady dobrých sousedských vztahů; tato strategie by měla zahrnovat širokou nabídku s podmínkami a pobídkami, jako je uvolnění vízového režimu, programy investic v rámci volného obchodu a modernizace, a strategické partnerství zaměřené mimo jiné na zajištění stability kontinentu a plné respektování jeho mezinárodních hranic; EU by rovněž měla informovat o možných výhodách, které je ochotna nabídnout výměnou za demokratickou transformaci Ruska v kooperativní a plnohodnotný demokratický systém veřejné správy, který respektuje lidská práva, základní svobody, mezinárodní právo a mezinárodní řád založený na pravidlech, jakož i za zásadní změnu jeho současné zahraniční politiky a mezinárodního chování;

ba) EU by měla podporovat ruskou občanskou společnost a posilovat mezilidské kontakty mezi EU a ruskými občany, zejména proto, že ruští občané jsou největšími příjemci schengenských víz na světě, z nichž většina je na více vstupů a více let; proto by měla zvážit snížení vízového poplatku a omezení překážek pro ruské občany a vést účinnou informační kampaň, která by ukázala, že EU je vůči ruským obyvatelům otevřená; EU by rovněž měla rozšířit své školní, univerzitní, vědecké a kulturní výměnné programy s Ruskem a zvážit nabídku stáží a přímých náborových příležitostí jak pro vysoce kvalifikované pracovníky, tak pro pracovníky s nízkou kvalifikací z Ruska; EU musí vytvořit a rozšířit alternativy pro politicky motivované přistěhovalce z Ruska, aby mohli žít v Evropě v bezpečných a právně jistých podmínkách; EU by navíc měla podstatně zvýšit svou finanční a technickou pomoc odborům, nezávislým sdělovacím prostředkům, nevládním organizacím a organizacím občanské společnosti a opatřením na budování kapacit v občanském sektoru v Rusku; EU by také měla finančně podporovat programy humanitních studií na evropských univerzitách, které by umožnily ruským obyvatelům, a zejména studentům, zapojit se do demokratické transformace své země;

bb) EU by měla přijmout komplexní seznam všech dostupných nástrojů pro spolupráci s demokratickou společností v Rusku, který může zahrnovat návrhy vypracované řadou ruských organizací občanské společnosti;

bc) EU by se měla postavit proti ruskojazyčné propagandě a dezinformačním kampaním režimu prezidenta Putina v EU, zemích Východního partnerství a v samotném Rusku tím, že bude podporovat a posilovat nezávislé novináře a sdělovací prostředky, které nabízejí alternativu k dezinformacím z Kremlu, a měla by podpořit zřízení svobodné ruské televize s nepřetržitým vysíláním; EU by měla dále podporovat nezávislé sdělovací prostředky, novináře a bloggery v Rusku, a posílit tak alternativní zdroje a kanály, které Kreml nekontroluje;

bd) EU musí bojovat proti tlaku na nezávislé sdělovací prostředky, mimo jiné zřízením fondu EU pro demokratická média na podporu nezávislých sdělovacích prostředků na celém světě, včetně Ruska; EU musí také více podporovat a posilovat nezávislé novináře a sdělovací prostředky, které nabízejí alternativu k dezinformacím z Kremlu a bez nichž Rusko nemůže být demokratické, prosperující a svobodné; v tomto ohledu by EU měla podporovat nezávislé sdělovací prostředky, jako je Meduza a Radio Free Europe / Radio Liberty, s ohledem na náročné a nepraktické zákony o tzv. „zahraničních agentech“, které ruské orgány přijaly s cílem potlačit svobodu projevu a nezávislou žurnalistiku;

be) delegace Parlamentu ve Výboru pro parlamentní spolupráci EU-Rusko by měla převzít úkol identifikovat zainteresované osoby, které hrají vedoucí úlohu v ruské společnosti a které by byly otevřené k navázání konstruktivního a nepřetržitého dialogu a vytvoření programu veřejných kontaktů s ruskou občanskou společností, univerzitami, významnými vědeckými a kulturními institucemi, nevládními organizacemi, politickými hnutími a uměleckými a intelektuálními kruhy;

bf) EU musí vzít v úvahu skutečnost, že schvalování osoby Josifa Stalina mezi ruským obyvatelstvem vzrostlo v éře Vladimira Putina na historicky nejvyšší úroveň, kdy 70 % společnosti se domnívá, že Stalin sehrál v ruských dějinách pozitivní úlohu; EU by měla vzít na vědomí, že je to způsobeno Putinovou politikou „stalinizace masového vědomí“ a represemi vůči nezávislým historikům; EU musí trvat na tom, aby byly vědcům a výzkumným pracovníkům zpřístupněny sovětské archivy a aby byly zveřejněny podrobnosti o genocidě spáchané stalinisty na ruské populaci a jiných národech Sovětského svazu a jeho satelitních státech, včetně spisů týkajících se zločinné vojenské operace známé jako augustovský zátah;

bg) OSN prohlásila přístup k internetu za lidské právo a v tomto ohledu by EU měla odsoudit pokusy Kremlu blokovat, kontrolovat, cenzurovat přístup ruských občanů k internetu, nebo je dokonce od něho izolovat; EU musí apelovat na globální společnosti působící v oblasti informačních technologií, aby toto nedemokratické úsilí zohlednily při zvažování operací na ruském trhu;

bh) kromě toho by EU měla vytvořit závazný právní rámec, který jí umožní důrazně reagovat na kampaně, jejichž cílem je oslabování demokracie nebo právního státu, a to i prostřednictvím cílených opatření namířených proti osobám odpovědným za tyto kampaně; EU by měla rovněž vypracovat účinné strategie v oblasti digitální politiky, aby bylo možné využívat technologické normy a otevřený internet k podpoře volného prostoru a omezení represivních technologií; EU by proto měla podporovat technologie s otevřeným zdrojovým kódem, služby pro bezpečnou komunikaci, decentralizované platformy a nová, přitažlivá sociální média s nízkou prahovou hodnotou a s ochranou soukromí pro ruské obyvatelstvo a současně rozšiřovat celosvětové technologické normy v oblasti ochrany soukromí, vytvářet etické a právní normy, které mají signalizační účinek na podporu ochrany základních práv, usilovat

o mezinárodní zákaz technologií hromadného sledování a invazivních systémů sociálního hodnocení a trvat na zákazu autonomních zbraňových systémů;

Angažovanost na podporu ruských obyvatel a demokracie – úspěch Východního partnerství jako inspirace pro obyvatele Ruska

bi) EU by měla pokračovat v posilování Východního partnerství s cílem podporovat demokracii, právní stát, základní svobody, lidská práva, regionální spolupráci a dobré sousedské vztahy; EU by zejména mohla na nadcházející Konferenci o budoucnosti Evropy navrhnout strategii posílené spolupráce s cílem připravit nový impuls pro evropskou integraci zemí Východního sousedství EU a podpořit úspěšný rozvoj zemí Východního partnerství orientovaných na EU, což by sloužilo jako dobrý příklad a motivovalo by ruské obyvatele k podpoře demokracie; v souladu s tím by EU měla prosazovat realistickou perspektivu členství zemí Východního partnerství v EU, a zachovat tak jejich motivaci k provádění dalších reforem;

bj) EU by měla i nadále podporovat plnění politických, demokratických, sociálních a právních kritérií EU, na nichž jsou založeny Smlouvy EU a Listina základních práv Evropské unie, ze strany Ukrajiny, Gruzie, Moldavska, Arménie, Ázerbájdžánu a Běloruska;

bk) v neposlední řadě by EU měla prosazovat ambicióznější strategii pro integraci zemí Východního partnerství, které mají s EU dohodu o přidružení; EU tak bude motivovat země Východního partnerství přidružené k EU k provádění reforem EU, mimo jiné tím, že jim nabídne uspořádání založené na modelu „všeho kromě institucí“, které jim poskytne plný prospěch z integrace EU, jako je přístup ke společným politikám EU, finančním zdrojům EU a jurisdikci EU, a zároveň ponechá otevřenou možnost budoucího členství v EU;

2. pověřuje svého předsedu, aby toto doporučení předal Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států, vládám a parlamentům zemí Východního partnerství a zemí G7, Radě Evropy, Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a prezidentovi, vládě a parlamentu Ruské federace.